

За единството на практическото и теоретичното икономическо знание (историкоепистемологична перспектива)

Веселина Атанасова*

Резюме: В рамките на областта на „историческата епистемология на икономикса“, настоящата статия се фокусира върху единството на икономическо знание, почерпено от бизнес практиката, и теоретичното икономическо знание. Засегнати са съвременна дискусия за приноса на бизнеса в икономикса, концепцията за епистемологичното значение на икономическите възгледи от времето на меркантилисткия период в развитието на икономическата мисъл и текущата тенденция на интеграция в развитието на икономическото знание. Посоченото единство е аргумент в подкрепа на тезата за актуалността на историческата епистемология на икономикса и нейното значение за интерпретацията на обхвата, предмета и историографията на икономикса.

Ключови думи: историческа епистемология на икономикса; меркантилистка епистемология; икономическо знание.

JEL: B40, B41, B49, A14.

Увод

Макар и не така популярна, историческата епистемология на икономикса – подобласт на историческата епистемология – привлича внимание с възможностите, които предоставя за интерпретация както на обхвата и предмета, така и на историографията на съвременния икономикс. Историческата епистемология е означение на сечение на философията на науката и историята на науката, отговарящо на съвременните предизвикателства и тенденции в генерирането, методологията и развитието на знанието, а историческата епистемология на икономикса е своеобразна конкретизация и идентификация на тази концепция за областта на икономикса. Сред множеството от аспекти на историческата епистемология на икономикса (вж. в Stapleford, 2017a), в настоящата статия се насочва внимание към два от тях: единството на бизнес практическото знание и теоретичното икономическо знание (следвайки

* Веселина Атанасова е доктор по история на икономическите учения, главен асистент в катедра „Политическа икономия“ на УНСС.

Възгледи от дискусията, представена във Van Horn and Nik-Khah, eds., 2017); и епистемологията на търговията от началото на XVII до средата на XVIII в. като превъплъщение на практическото икономическото знание на групата на търговците в обществено-политическа и управленска система от възгледи (имайки предвид историко-епистемологичната концепция, изложена в Roovey, 1998, и спирайки по-конкретно внимание върху анализите на епистемологията на търговията в Deringer, [2017] 2016). Дискусионният статус на областта на историческата епистемология и нефилософският бекграунд на автора на настоящото изложение са причината да бъде следван описателно-интерпретативен подход. В статията, предназначена за българска публика с интерес към икономическото знание, е застъпена тезата за актуалност на историческата епистемология на икономикса в интерпретирането на неговия предмет, обхват, развитие и историография.

За единството на бизнес практическото и теоретичното икономическо знание

В аспекта на историческата епистемология на икономикса, разширяването на обхвата и историографията на икономикса е свързано с дискутирането на единството на бизнес практическото и теоретичното икономическо знание. В тази насока, с подкрепата на Центъра по история на политическата икономия при Департамента по икономикс на Изследователския университет на името на Уошингтън Дюк, в Дъръм, Северна Каролина, САЩ,

през 2015 г. е организирана и проведена специална конференция. На базата на участията в нея, през 2017 г. сп. *История на политическата икономия* публикува специален брой с надслов „Приносите на бизнеса към икономикса“, под редакцията на Робърт ван Хорн и Едуард Ник-Ха (Van Horn and Nik-Khah, eds., 2017). Както се оценява в Chassonperry-Zaïgouche et al. (2018, p. 8): „Това специално издание дава представителни примери за видовете исторически изследвания, които отиват отвъд обхвата на традиционните изследвания. По-специално, то разширява обхвата на [Историята на икономическата мисъл] от гледната точка на ... изследването на: 1) по-широк спектър от теми; 2) нови институционални места и географски локации; 3) неотдавнашни времеви периоди; и 4) нови историографични рамки“. Участията в изданието са дело на „четирима историци на икономикса, гвама учени от [изследвания в областта на науката и технологията], гвама социолози на науката, гвама бизнес историци и един историк на науката“ (Chassonperry-Zaïgouche et al., 2018, p. 8: footnote 3). Като цяло, дебатът е върху обвързаността между бизнес и икономикс, върху историческите особености на това взаимодействие и взаимно влияние, и дали понастоящем се откроява нов качествен момент на интегриране и роля на бизнес практиката във формирането и функционирането на икономикса. Според Марион Фуркад, участник в изданието, „важно е ... да се оспори идеята, че знанието се поражда в академията, а след това е ‘приложено’ в реалния свят. Има обилие от примери – заявява тя – за

обратното, основателни (т.е. когато учените се стремят да разберат бизнес практиките на терен и понякога [това инспирира тяхната работа]) и неоснователни (например, когато заключенията на икономистите са оформяни от тяхна специална заинтересованост)“ (Fourcade, in Van Horn and Nik-Khah, 2017, Introduction, p. 173). Уилям Деринджър, участник в изданието, на въпроса „Какви са някои от ключовите исторически трендове, които могат да бъдат открити относно това как бизнес лицата допринасят за развитието на икономическата мисъл?“, отговаря: „В разглеждането на приноса на бизнес лицата към икономическото мислене в дългосрочен период, аз не виждам ясен „тренд“, а вид осцилираща тенденция (може би диалектическа). В различни времена в историята, специалното знание, което хората от бизнеса притежават в резултат на своята бизнес практика, се взема като ключов източник за по-широки спекулации относно икономиката. „Бизнес мисленето“ изглежда мащабируемо и генерализуемо. Например, в моята статия, аз дискутирам как уиг меркантилистките автори представят своята версия на теорията за търговския баланс като вид екстраполация от здравия разум на търговците“. Давайки пример в същия смисъл от края на двадесети век от финансовия икономикс и сравнявайки двата примера от ХХ и от ХVIII в., той отбелязва: „Разбира се, има много разлики между такъв пример от ХХ в. и моя пример от ХVIII в., но и двата споделят централната представа, че процесите на практическото мислене на хората от бизнеса могат да формират

базата за абстрактните модели“. Заедно с това Деринджър изтъква противопоставянето от Смит и Кейнс на мненията на бизнеса и на стесняването на представата за обща икономическа наука до тези мнения, както и наблюдаването през ХХ в. действие, при което „[с]пециализираното знание на академичните икономисти бива погълнато като обществено уважавано ръководство за мислене в много области на бизнес практиката“. Така, според него: „Ключовият факт изглежда е, че, в продължение на повече от три столетия, бизнес знанието и икономическото знание никога не са били напълно откъснати едно от друго, нито едното някога напълно е поглъщало другото. По-скоро те са били вплетени в гуада, която постоянно е пресъздавана в нови конфигурации“ (Deringer, in Van Horn and Nik-Khah, 2017, Introduction, pp. 173-174; акцент – В.А.).

Епистемологичният възглед на Уилям Деринджър относно ролята и мястото на търговското знание

В изданието под редакцията на Ван Хорн и Ник-Ха (Van Horn and Nik-Khah, eds., 2017), в посоката на опита ми за аргументация в полза на идеята за историческа епистемология на икономикса и нейното значение като методология на писането на съвременна история на икономикса, освен отделното участие на Деринджър (вж. Deringer, [2017] 2016), е и участие на Томас А. Стейпълфорд – негова работа за оформянето и интегрирането на иконометриката от гледната точка на историческата епистемология на икономикса

(Stapleford, 2017b); тук се спирам само на историкоепистемологичния възглед на Уилям Деринджър. Той е съзвучен с историкоепистемологичния подход на Мери Пуви в Roovey (1998), приложен към времето на меркантилизма в английската/британската икономическа мисъл (важни приноси на Деринджър са именно в областта на изследването на времето на меркантилизма през призмата на меркантилистките епистемологични практики – или, като цяло, на епистемологията на търговията).

Деринджър концентрира експертиза върху общественния процес на квантификация и калкулация през този период, като поставя акцент върху госта покъсен подпериод, откроявайки го като особена *меркантистка епистемология* на знание и общественото управление, в отличие от генералната епистемология на търговията (Авторът на настоящото изложение се придържа повече към по-широкия историкоепистемологичен подход на Мери Пуви в Roovey (1998) и ползва приносите в тази насока на Уилям П. Деринджър, в т.ч. относно споменатия, обобщен от него, подпериод, като особено значими обобщения и конкретизации в този род историография на периода на меркантилизма. Деринджър е признат като един от водещите съвременни изследователи на този период в историята на икономическата мисъл, с чувствителен принос в изследването на „търговската“ епистемология. Негово дисертационно изследване от 2012 г. е със заглавие „Пресметнатите стойности: Политиката и епистемологията на икономическите числа в Британия, 1688-1738“ (Deringer, 2012),

а сегашното му участие в изданието под ред. на Ван Хорн и Ник-Ха (Van Horn and Nik-Khan, eds., 2017), е със заглавие „Тяхна работа беше да знаят’: Британските търговци и меркантилистката епистемология през XVIII в.“ (Deringer, [2017] 2016). Участието му в изданието под редакцията на Ван Хорн и Ник-Ха, ред. (2017) се отличава с концептуалното въвеждане в предложеното от него изложение на понятието за *епистемология (епистемологии)* и забележителен детайлизиран анализ на изследвания от него период в рамките на по-широкия обхват на меркантилизма. Той заема понятието за „гражданска епистемология“ (civic epistemology) от Шийла Джасанов (Jasanoff, 2005) и Кларк А. Милър (Miller, 2008), говори за „търговска епистемология“ (commercial epistemology) и се съсредоточава и дебатира развиваната от него концепция за „меркантистка епистемология“ (mercantile epistemology). В смисъла на такъв историографичен поглед и с отбелязаната конкретизация на анализа той визира „дългосрочния разговор относно природата на търговското знание, владеещ британското икономическо мислене най-малкото от 20-те г. на XVII в. нататък“, срещу което (търговско знание, или този тип епистемология) застава Агам Смит (Deringer, [2017] 2016, p. 2). Като отбелязва, че „дефиниращата постановка на гражданска епистемология“ се дава от Шийла Джасанов (2005), Деринджър цитира определение за това понятие от Кларк А. Милър, според когото *гражданската епистемология* е свързана със „социалните и институционални практики, чрез които политическите общности

конструират, преразглеждат, валидират и внимателно съобразяват политически релевантното знание“, включително „стиловете на мислене, формите на аргументация, стандартите на свидетелство и нормите на експертиза (Miller, 2008, p. 1896)“ (Deringer, [2017] 2016, p. 2: footnote 2). Според него, централен интерес и главно внимание в „икономическото мислене през XVIII в.“ са били насочени към „проблема за епистемологията на търговията“ (ibid., p. 2; италик – В. А.), а „онова, което [той] нарича *меркантилистка епистемология* [италик в текста] ... започва да доминира икономическото мислене за определен период от 1714 до около 1750 г.“ (ibid., p. 2). В бележка 3 под линия той пише: „Да изясня терминологията: аз използвам *епистемология на търговията* или *търговска епистемология* [*epistemology of commerce or commercial epistemology*] да опиша, изобщо, каквото и да е организирано множество от нагласи, допускания или възгледи относно търговията като област на знание. Аз използвам *меркантилистка епистемология* да опиша един специфичен подход към епистемологията на търговията – визията, насърчена от [периодичното издание] *The British Merchant* и следовници. Тъй като търговията е била, и остава, жизненоважен интерес на политиката и на социално-икономическата политика, търговската епистемология може да бъде разглеждана като съществена подкатегория в рамките на *гражданската епистемология*“ (ibid., p. 2: footnote 3; италик в текста). *The British Merchant* заявява ролята на британската търговска класа в развитието на британската икономика и нейното

придържане към протекционистката доктрина, застъпена от уигите в дискусии по Договора от Утрехт (1713 г.), в опозиция на възгледите в изданието *Mercator*, поддържани от торите за свободна търговия с Франция.

Изтъкнатата *меркантистка епистемология* според Деринджър се е крепяла на две подпори. „Първата подпора е, че търговията е конституирала ясно, разбираемо в „здравия смисъл“, поле на знание ... Втората е, че макар и да би могло да се научат основните принципи, именно хората от бизнеса са били тези, които са имали най-много опит в това отношение и следователно е трябвало да оглавяват търговските разговори на нацията. Говорителите за меркантилистката епистемология са признавали, че различните търговци и производители може да са имали различни специални и характерни интереси. Въпреки това, те са претендирали, че е съществувала кохерентна бизнес общност, която е споделяла общо множество от цели и е имала съгласие относно споделено множество от търговски „максими“, максими, които за тях са били в интерес на нацията като цяло“ (Deringer, [2017] 2016, pp. 2-3). Деринджър пояснява какво има предвид под епистемология, когато описва „специфична [акцент на Деринджър] епистемология като меркантилистката епистемология“. „Под (търговска) епистемология аз имам предвид – пише той – едно относително кохерентно, стабилно и трайно множество от възгледи относно (търговското) знание, достатъчно широко споделено и силно поддържано, така щото да може да служи като организиращ принцип за

(търговски) дискурс сред широка общност от актьори. В Британия през XVIII в., множеството от епистемологични обвързаности, които аз описвам като меркантилистка епистемология, става достатъчно силно, така че да служи като концептуален стартов пункт за търговски анализ и стандарт, по отношение на който могат да бъдат оценявани твърденията на икономическото знание. Това не означава, че тази епистемология е универсално поддържана или строго догматична. Винаги е имало хора, които са мислели различно, и винаги е имало място за несъгласие сред онези, които се свързват с основните очертания на меркантилистката епистемология. Ключово, тези епистемологии не са били единни „светогледи“ и поддръжниците на различни епистемологии – например, меркантилистката епистемология [б.м.: отстоявана от уигите] и експертната епистемология на търговията, фаворизирана от торите в началото на XVIII в. – не са работели с несъпоставими парадигми, които не могат да си говорят“ (Deringer, [2017] 2016, pp. 5-6).

Така, видно у Деринджър, са визуирани *гражданска епистемология* (civic epistemology), *епистемология на търговията/търговска епистемология* (epistemology of commerce/commercial epistemology), *меркантилистка епистемология* (mercantile epistemology), отстоявана от уигите, и *експертна епистемология на търговията* (expert epistemology of commerce), още по-тясна и партизирана, отстоявана от торите. За разграничения в рамките на търговската епистемология той се позовава на Томас Ленг (Leng, 2014),

който идентифицира три главни [периода] в развитието на епистемологията на търговията в Британия през XVII в. (Deringer, [2017] 2016, p. 3), добавяйки в бележка под линия 5: „За групи дискусии върху епистемологията в ранномодерната британска политическа икономия, вж. Roovey, 1998; Wennerlind, 2011“ (Deringer, [2017] 2016, p. 3: footnote 5). Първият период „стартира през 20-те г. на XVII в., когато търговски настроени автори като Томас Мън, Едуард Мисълдън и Луис Робъртс започват да аргументират, че търговците, поради своето пряко наблюдение на света на търговията, имат присъщо характерно знание, което може да служи за публичното благо“ (ibid., p. 3). Втори период се смята свързан с „алтернативна търговска епистемология, [която] се очертава, насърчавана от независими учени, събрали се около новото Кралско научно дружество (основано през 1660 г.), като пионера на „политическата аритметика“ Уилям Пету. Тази малка група благородници споделяла увлечението на търговски настроените автори към емпирично наблюдение, но се опасявала, че прекия личен „интерес“ подкопава претенцията за истина. „По тази логика, – Деринджър цитира Ленг, – търговците са били държани колкото е възможно по-далече от производството на реалното знание за търговията“ (Leng, 2014, p. 110). [Този период] кулминира през 1695 г., когато английският Таен съвет се обръща за мнение по въпросите на националната търговия и кризата на монетната система към четирима членове на Кралското научно дружество, само двама от които са търговци“ (ibid. [Deringer],

pp. 3-4). Трети период се сочи, че започва от 1690-те г. – от връхната точка на втория период, 1695 г. – и според Деринджър, по Ленг, продължава основно до 50-те г. на XVIII в. Ленг окачествява това време като „ера на още повече политически противоречив и методологически разнообразен търговски дискурс“ (Leng, 2014, p. 113; цит. по Deringer, [2017] 2016, p. 4). Деринджър пише: „Макар елементи на меркантилистката епистемология да датират най-малко от 20-те г. на XVII в., нейната доминация в британския граждански живот още не е започнала към 1700 г. Фактически, тази доминация има точен начален пункт: 1713-1714 г. ... През тези години защитниците на меркантилистката епистемология заемат активна позиция срещу – и, по някакъв начин, разгромяват – поддръжниците на ...различната експертна епистемология на търговията [италик в текста]“ (ibid., p. 4). Както се каза, този период се характеризира с противопоставянето между тори и уиги относно регулирането на международната търговия и очаквания мирен договор с Франция. Позицията на торите е била за сключването на търговски договор, с който да се понижат съществуващите от десетилетия митнически бариери между Британия и Франция, смятайки, че „определянето на пътя за национален просперитет е пъзел не за хора от бизнеса, а за безпристрастни експерти – като Давенант, на служба като Генерален инспектор по вноса и износа“ (ibid.). Позицията на уигите, подкрепяна от много търговци и производители, е срещу такъв търговски договор – такъв договор на Британия с Франция според

тях би направил Британия по-бедна. Както се отбелязва от Деринджър, „Те са основавали своите аргументи срещу свободната търговия върху *характерна меркантилистка епистемология, обръщайки се към колективния опит и здравия разум на британската бизнес общност*“ (ibid. [p. 4]; акцент – В.А.). Политическата борба се печели от уигите. Такъв търговски договор не се погнусва, а британско-френските търговски отношения остават „затворени“ чак до Съглашението „Игън“ – по името на британския преговарящ Уилям Игън, първи Барон Окланд (1744-1814) – от 1786 г., сложило край, макар и за кратко, на британско-френската икономическа война (вж. ibid.).

Деринджър се спира на историята на търговската епистемология, обрисвайки както историческата динамика, така и, особено, ролята и потенциала на епистемологизацията, общо казано, на търговското знание, с отчитане и на други обществени интереси, *оставяйки открит въпроса всъщност до наши дни*. Както посочва той, „Като се започне от около 1750 г., ... едно множество от различни търговски мислители започва да опонира на доминантната меркантилистка епистемология и да смята, че британското знание за търговията не се дефинира от консенсус, а от спор и обърканост. Най-вече, тези критици често са били придружени с иновативни планове за нови технологии на търговското знание. Те са включвали особено широкото позоваване на книги, синтезиращи наличното търговско знание ..., както и нови хранилища на данни [и] предложения за нови граждански и правителствени

институции ... Всички тези проекти са предлагали да се измести търговската тежест от въобразявания консенсус на бизнес общността в справочните книги, многобройните таблици, правителствените служби и училищата“ (Deringer, [2017] 2016, p. 30). В този смисъл, освен като период, свързан с политически противоречия и противопоставяне между меркантилистката епистемология (уиги) и експертната епистемология на търговията (тори), Деринджър разглежда третия период като споделя идеята за зараждането на нов период от около 1750 г. нататък, който остава за друг анализ. „... изглежда ясно, – пише той, – че в средата на XVIII в. започва нова глава в продължаващата сага на търговската епистемология в Британия ... Това е глава, която сочи, всъщност, към формулирането на „политическата икономия“ като дефинирана област на знание“ (Deringer, [2017] 2016, pp. 30-31).

Заклучение

Връщайки се към темата на специалното издание на сп. *История на политическата икономия* за приноса на бизнеса в икономикса (Van Horn and Nik-Khañ, eds., 2017), и имайки предвид изследванията на Уилям П. Деринджър, могат да бъдат направени следните два важни извода.

Първо, въпросът за единството на практическото бизнес знание в теоретичното икономическо знание, въпрос, който „много дълго време е бил организираща проблематика в политическата икономия“ (Deringer, [2017] 2016, p. 31), присъства и в сегашното развитие на икономикса.

Второ, по същество изследванията върху търговската епистемология през XVIII в. позволяват да се визира *и сега актуалното значение на знанието и възгледите от бизнеса за общотеоретичното икономическо знание.*

Както пише У. Деринджър: „Фактически, известни нагласи относно икономическото знание и това кой го притежава може да са някои от най-трайните компоненти на икономическото мислене, отдавна надживели специфични теории и модели и аналитични техники. Такива епистемологии могат да губят статус и да са в латентно състояние за известно време, само за да бъдат възродени, отново разгърнати и развити по-късно. Ключовите принципи на меркантилистката епистемология от XVIII в. ... *определено са валидни в публичния дискурс и днес...*“ (ibid.; акцент – В.А.).

Аз споделям това схващане на Деринджър от гледната точка на възможностите за историография на съвременния икономикс, които предпоставя концепцията на историческата епистемология на икономикса (в смисъла на взаимно поддържащите се и взаимно стабилизиращи се алтернативни икономически практики и тяхното значение за съжителството на различни социално-икономически възгледи, вж. Roovey, 1998, pp. xiii-xv, и гр; Stapleford, 2017, pp. 122-123, 125, 128-130).

Относно единството на практическото бизнес знание и теоретичното икономическо знание показателни са неотдавнашни работи като тези на известните исторически епистемолози Юрген Рен и Лорейн Дастън – Репп (2015) и Daston (2017), в които изрично

се застъпва възгледа за разширяването на понятието за икономическо знание. Юрген Рен – който е главен изразител на третото направление в областта на историческата епистемология, това на развитието на научното знание, в работата си с показателното заглавие „От историята на науката към историята на знанието – и обратно“ пише: „Историята на науката може по-добре да бъде разбрана във връзка с историята на знанието, обхващащо не само теоретичното, но също и интуитивното и практическото знание. Това разширяване на обхвата изисква по-кратка дефиниция на понятието за знание, свързваща неговия когнитивен с неговите материален и социален аспекти. Историята на знанието обхваща историята на институциите, в които знанието се произвежда и предава. Това е съществен, но досега

пренебрежнат аспект на културната еволюция. Вземайки под внимание този аспект, ни води до понятието за разширената еволюция, което интегрира перспективите на създаването на ниши и на сложни регулативни мрежи. ...“ (Рен, 2015, р. 37: abstract). И продължава: „Дори най-фундаменталните аспекти на класическия образ на науката – доказателство, експериментиране, данни, обективност или рационалност – се оказаха дълбоко исторични по природа. Това проникновение разкри много нови перспективи в изследването на историята на науката, която се превръща все повече и повече в история на знанието. По този начин тя включва не само академичните практики, но също и производството и възпроизводството на знание, отдалечено и много различно от традиционните академични условия ...“ (Рен, 2015, р. 38).

Цитирани източници (References):

1. Chassonnery-Zaïgouche, C., C. Herfeld, E. Pinzón-Fuchs [Chassonnery-Zaïgouche et al.] (2018). New scope, new sources, new methods? An essay on contemporary scholarship in history of economic thought journals, 2016-2017. *CHOPE Working Paper*, No. 2018-07, Duke University, Center for the History of Political Economy (CHOPE), Durham, NC; available at: <https://hdl.handle.net/10419/178647>
2. Daston, L. (2017). The History of Science and the History of Knowledge. *KNOW: A Journal of the Formation of Knowledge*, 1 (1), pp. 131-154 [Spring 2017]. DOI: 10.1086/691678; pdf
3. Deringer, W. (2012). Calculated Values: The Politics and Epistemology of Economic Numbers in Britain, 1688-1738. A dissertation presented to the Faculty of Princeton University in candidacy for the degree of doctor of philosophy, September 2012 (pdf, 481 pp.).
4. Deringer, W. ([2017] 2016). 'It was their business to know': British Merchants and Mercantile Epistemology in the Eighteenth Century. *History of Political Economy*, 49, 2 (June 2017): 177-206; <https://doi.org/10.1215/00182702-3876445>. Ползван като pdf източник със същото заглавие, HOPE Revised Submission 09/2016. Accessed: <https://dspace.mit.edu/handle/1721.1/116288>

- (Deringer, W. ([2017] 2016). 'It was their business to know': British Merchants and Mercantile Epistemology in the Eighteenth Century. *History of Political Economy*, 49, 2 (June 2017): 177-206; <https://doi.org/10.1215/00182702-3876445>. Polzvan kato pdf iztochnik sas sashtoto zaglavie, HOPE Revised Submission 09/2016. Accessed: <https://dspace.mit.edu/handle/1721.1/116288>)
5. Jasanoff, S. (2005). *Designs on Nature: Science and Democracy in Europe and the United States*. Princeton and Oxford: Princeton University Press. Цит. по Deringer ([2017] 2016), p. 2: footnote 2, and p. 34: references.
(Jasanoff, S. (2005). *Designs on Nature: Science and Democracy in Europe and the United States*. Princeton and Oxford: Princeton University Press. Tsit. по Deringer ([2017] 2016), p. 2: footnote 2, and p. 34: references)
 6. Leng, T. (2014). Epistemology: Expertise and Knowledge in the World of Commerce, in Stern, P.J., and Wennerlind, C. (eds.) *Mercantilism Reimagined: Political Economy in Early Modern Britain and Its Empire*. Oxford University Press, 2014 (pp. 97-116). Available at: <https://vdoc.pub/documents/mercantilism-reimagined-political-economy-in-early-modern-britain-and-its-empire-23n16pdu4cpg>. Цит по Deringer ([2017] 2016, pp. 3-4, p. 35: references.
 7. Miller, C.A. (2008). Civic Epistemologies: Constituting Knowledge and Order in Political Communities. *Sociology Compass*, 2(6), pp. 1896-1919. Цит. по Deringer ([2017] 2016), pdf, p. 2: footnote 2, and p. 35: references.
(Miller, C.A. (2008). Civic Epistemologies: Constituting Knowledge and Order in Political Communities. *Sociology Compass*, 2(6), pp. 1896-1919. Tsit. по Deringer ([2017] 2016), pdf, p. 2: footnote 2, and p. 35: references)
 8. Poovey, M. (1998). *A History of the Modern Fact: Problems of Knowledge in the Sciences of Wealth and Society*. Chicago and London: University of Chicago Press. Разп. като pdf изт.; available at: <https://dokumen.pub/a-history-of-the-modern-fact-problems-of-knowledge-in-the-sciences-of-wealth-and-society-9780226675183.html>. Цит. по Deringer ([2017] 2016, p. 3: footnote 5, p. 36: references.
(Poovey, M. (1998). *A History of the Modern Fact: Problems of Knowledge in the Sciences of Wealth and Society*. Chicago and London: University of Chicago Press. Разп. като pdf изт.; available at: <https://dokumen.pub/a-history-of-the-modern-fact-problems-of-knowledge-in-the-sciences-of-wealth-and-society-9780226675183.html>. Tsit. по Deringer ([2017] 2016, p. 3: footnote 5, p. 36: references)
 9. Renn, J. (2015). From the History of Science to the History of Knowledge – and Back. *Centaurus*, Volume 57, Issue 1, pp. 37-53, available at: <https://doi.org/10.1111/1600-0498.12075>; pdf
 10. Stapleford, T.A. (2017a). Historical Epistemology and the History of Economics: Views Through the Lens of Practice, in Fiorito, L., Scheall, S. and Suprinyak, C.E. (eds.). *Research in the History of Economic Thought and Methodology*, Vol. 35 (Including a Symposium on the Historical Epistemology of Economics), Emerald Group Publishing,

Икономическу теории

pp. 113-145, available at: <https://ps.booksc.eu/book/66633541/f881a4>, <https://doi.org/10.1108/S0743-41542017000035A007>

11. Stapleford, T.A. (2017b). Businesspersons and the Making of American Econometrics, 1910 – 1940. *History of Political Economy*, 49(2), pp. 233-265, available at: <https://doi.org/10.1215/00182702-3876469>; pdf
12. Van Horn, R. and E. Nik-Khah (2017). Introduction to the Symposium on the Contributions of Business to Economics. Robert Van Horn and Edward Nik-Khah. With William Deringer, Marion Fourcade, Harro Maas, Tiago Mata, Sophus Reinert, and Thomas Stapleford. *History of Political Economy*, 49(2), pp. 165-176. DOI:10.1215/00182702-3876433; accessed: http://read.dukeupress.edu/hope/article-pdf/49/2/165/430916/ddhop_49_2_01VanHorn_Fpp.pdf
13. Van Horn, R. and E. Nik-Khah (special issue editors) (2017). Symposium on the Contributions of Business to Economics. *History of Political Economy*, 49, 2.
14. Wennerlind, C. (2011). *Casualties of Credit: The English Financial Revolution, 1620-1720*. Cambridge, MA: Harvard University Press. Цит. по Deringer ([2017] 2016), p. 3: footnote 5, p. 38: references.
(Wennerlind, C. (2011). *Casualties of Credit: The English Financial Revolution, 1620-1720*. Cambridge, MA: Harvard University Press. Tsit. po Deringer ([2017] 2016), p. 3: footnote 5, p. 38: references.)

Za edinstvoto na prakticheskoto i teoretichnoto ikonomichesko znanie (istorikoeπισtemologichna perspektiva)

Veselina Atanasova

On the Unity of Practical and Theoretical Economic Knowledge (Historical-Epistemological Perspective)

Veselina Atanasova

Abstract: Within “historical epistemology of economics”, the present article focuses on the unity between economic knowledge derived from business practice and theoretical economic knowledge. It touches upon: a contemporary discussion on the contribution of business to economics; the conception of the epistemological meaning of economic views during the mercantilist period in the development of economic thought; and the current trend for integration in the development of economic knowledge. This unity is an argument in support of the thesis of the significance of the recent research in historical epistemology of economics in interpreting the scope, subject matter and historiography of economics.

Key words: historical epistemology of economics, mercantilist epistemology, economic knowledge.

JEL: B40, B41, B49, A14.